

isio 2016–2017 info

Informiranje in Svetovanje
v Izobraževanju Odraslih

Pred vami je *osma številka* skupnega časopisa *štirinajstih svetovalnih središč za izobraževanje odraslih, Info ISIO 2016–2017*. Svetovalna središča za izobraževanje odraslih – središča ISIO v vseh slovenskih regijah nudijo odraslim *brezplačno informiranje in svetovanje, povezano s katerikoli vprašanjem o izobraževanju in učenju odraslih*.¹ Prvi in glavni namen delovanja središč ISIO je *nudjenje brezplačne pomoči in podpore odraslim* pri odločanju za izobraževanje ter tudi med potekom izobraževanja in učenja. Drugi namen pa je, da *se povezujejo tudi z drugimi organizacijami v partnerske mreže ISIO*, ki v okolju delujejo na področju izobraževanja odraslih, da lahko zagotavljajo večjo celovitost in kakovost svetovalnega dela. Dejavnost središč ISIO, ki je podrobneje predstavljeno *na zadnji strani tega časopisa, strokovno podpira Andragoški center Slovenije (ACS)*, ki je osrednja nacionalna organizacija za razvoj in promocijo izobraževanja odraslih v Sloveniji.

V letu 2016 lahko z veseljem zapišemo, da središča ISIO že 15 let pomagajo odraslim v slovenskem prostoru z informacijami, nasveti in svetovanjem pri izbiri ustreznega izobraževanja, pri odpravljanju ovir za izobraževanje in učenje, pri organizaciji učenja, pri vrednotenju že pridobljenega znanja in pri načrtovanju kariere. Izkušeni svetovalci sledijo vsem novostim v izobraževanju odraslih, spodbujajo in motivirajo odrasle k vključevanju v izobraževanje, saj pomen znanja v sodobni družbi nenehno raste. Tisto, kar se učimo v mladosti, je podlaga, začetek procesa nenehnega učenja, pridobivanja novega znanja, spretnosti in vrednot. Procesom vseživljenjskega učenja se ne moremo več izogniti, pa če potrebujemo novo znanje za opravljanje dela, kakovostnejše osebno življenje, ali družbeno udejstvovanje (kot aktivni prebivalci svoje lokalne skupnosti, volivci, člani različnih društev in drugo). In izobraževanje odraslih ponuja *pestro izbiro neformalnih izobraževanj* (aktualne informacije o tem najdete tudi v pregledu »Kam po znanje« - <http://pregled.acs.si/>) in *možnosti formalnega izobraževanja*

¹ V letih 2016–2017 njihovo dejavnost sofinancirajo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter nekatere lokalne skupnosti.

(srednješolsko, višješolsko in visokošolsko izobraževanje). Vse te možnosti predstavljamo v novem Info-ISIO časopisu, ki je pred vami. Pišemo tudi o *medgeneracijskem učenju*, pozornost smo namenili tudi temi *vrednotenja že pridobljenega znanja odraslih* (pridobljenega na različne načine) ter možnostim *sofinanciranja izobraževanja odraslih*. Predstavljamo *zgodbo gospe Suzane*, ki naj k izobraževanju spodbudi tudi vas!

Kaj je aktualno, kako se lahko vključite v želeno izobraževanje, kako uspešno hoditi po poti učenja ter kako načrtovati in razvijati svojo kariero, vam bodo svetovalci središč ISIO in njihovi partnerji predstavljali tudi v okviru *Dnevo slovenskih svetovalnih središč 2016*. Različni dogodki (v knjižnicah, nakupovalnih središčih, na ulici in drugje) bodo potekali *med 21. in 23. septembrom 2016*, v nekaterih okoljih pa tudi prej in kasneje. *Povabljeni, da se katerega od njih v vašem kraju udeležite tudi vi!* Kje in kdaj jih središča ISIO organizirajo, si lahko ogledate na spletni strani: <http://isio.acs.si> v rubriki *Dogodki*.

Želimo vam, da tudi vi najdete tisto pravo izobraževanje, ki ga potrebujete. Če še ne veste, katero je le-to, se obrnite na vam najbližje središče ISIO. *Pokličite jih, pridite osebno ali jim pišite, svetovalci čakajo na vas!* Kontaktna podatka za vam najbližje središče ISIO najdete na zadnji strani. *Svetovalci v središčih ISIO verjamejo, da znanje razpira krila in odpira nove priložnosti pri delu in v osebem življenju!*

Tanja Vilič Klenovšek in Andreja Dobrovoljc
Andragoški center Slovenije

VSEBINA:

Svetovalna podpora pred in med izobraževanjem	2
Srednješolski in višješolski programi	3
Visokošolsko izobraževanje odraslih	4
Neformalno učenje in vrednotenje neformalno pridobljenih znanj in spretnosti	5
Medgeneracijsko učenje, nove priložnosti za povezovanje generacij	6
Sofinanciranje izobraževanja odraslih	6
Svetovalna središča za izobraževanje odraslih	8

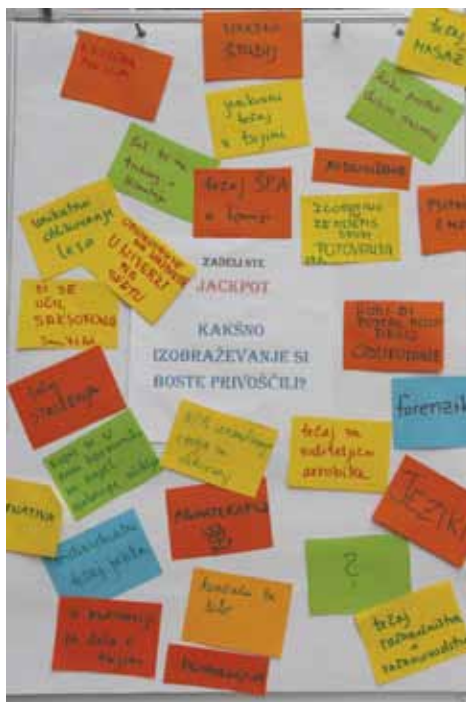
Svetovalna podpora pred in med izobraževanjem

Ali ste tudi vi med tistimi, ki si želite pozitivne spremembe v vašem življenju? Novo pridobljeno znanje nam odpre nove poti, lahko nam celo prinese nov začetek, prav gotovo pa omogoči razvoj bodisi na poklicnem ali osebnem nivoju.

Morda že imate idejo za učenje, nimate pa dovolj informacij in potrebujete podporo pri vaših odločitvah? V **svetoválnih središčih za izobraževanje odraslih** vam svetovalci pomagamo z informacijami o možnostih izobraževanja v okolju. Z nasveti in svetovanjem pri vaših odločitvah pa podpiramo na poti do zastavljenega cilja. V svetoválnih središčih se lahko ogledate vsi, v vsakem starostnem obdobju odraslosti: tako tisti, ki šele **začenjate svojo poklicno pot** kot tisti, ki **iščete zaposlitev** in ste pri tem neuspešni ali pa **zaposleni**, ki ste pripravljeni na spremembe in nove izzive in tisti, ki ste se **nedavno preselili v Slovenijo** in ne veste kam in kako ter **upokojeni**, ki si želite popestriti vaš prosti čas. Prav gotovo bomo skupaj poiskali prave možnosti za vas.

Pred vključitvijo v izobraževanje:

- vam pomagamo odkrivati poklicne ali osebne interese in zastaviti cilj,
- analiziramo in ugotavljamo vaše potrebe po izobraževanju in vaše dosedanje izobraževalne poti,
- vrednotimo vaše predhodno pridobljeno znanje z vključitvijo v postopek ugotavljanja in vrednotenja neformalno pridobljenih znanj ali pa v postopek nostrifikacije (v primeru v tujini pridobljenega spričevala),
- predstavimo formalne in neformalne izobraževalne programe kot so npr. srednješolski programi za odrasle, tečajji tujih jezikov, računalništva, nacionalne poklicne kvalifikacije programe ipd., ki ustrezajo vašim interesom in sposobnostim,
- vas seznanimo s pogoji in načina vpisa v možne izobraževalne programe, z vsebino, predmetniki, trajanjem izobraževanja, možnimi načini izobraževanja in predstavimo izobraževalne organizacije v okolju, ki izvajajo zelene programe ter vas po potrebi z njimi povežemo, po potrebi pomagamo tudi pri izpolnjevanju vpisnih obrazcev,
- vas seznanimo z možnostmi opravljanja posameznih izpitov ali pridobitev certifikatov,
- informiramo vas o možnostih sofinanciranja izobraževanja.

V pomoč pri odločitvi za izobraževanje in obisk središča ISIO vam je lahko tudi video SVETOVANJE ZA ZNANJE (<http://tvu.acs.si/paradaucenja/video3>), kjer je predstavljena svetovalna dejavnost središč ISIO skozi uspešne zgodbe odraslih.

Na nas se lahko obrnete tudi potem, ko se že **vpisujete v izobraževanje**. V svetoválnih središčih ne nudimo inštrukcij iz posameznih predmetov, pomagamo pa pri ugotavljanju, zakaj je nekdo pri učenju neuspešen. Velikokrat se izkaže, da inštrukcij sploh ne potrebuje, temveč gre za to, da je napačno pristopil k učenju. Dogovorimo se, da prinese s seboj gradivo, ki ga mora predelati oziroma se ga naučiti za izpit. Skupaj pogledamo, kako se lotiti posamezne učne vsebine, svetujemo, kako se naučiti težje zapolnljive stvari, kako narediti dobre izpiske, ki bodo v pomoč pri učenju in ponavljanju, kako se učiti s pomočjo miselnih vzorcev in asociacij ter kako načrtovati čas, učenje in podobno.

Vključite pa se lahko tudi v **skupinske delavnice** za razvijanje učinkovitih učnih strategij, premaganje učnih težav z različnimi učinkovitimi tehnikami učenja, s prepoznavanjem učnih nagnjenj in stilov, s tehnikami sproščanja in koncentracije, ipd. V kolikor presodimo, da potrebujete dodatno učno pomoč, vas povežemo z organiziranimi oblikami učne pomoči ali tistimi, ki ponujajo inštrukcije. Na tej podlagi skupaj pripravimo načrt učenja. Pot do uspeha je sedaj za vas jasnejša in veliko lažja, vsi vaši prihodnji uspehi pa bodo še dodatna motivacija za nadaljnje učenje.

Svetovanje vam prinaša številne prednosti. Širi vaše obzorje in ozavešča vašo že pridobljeno, predvsem neformalna znanja in kompetence. Da vam vpogled v bolj jasen cilj (kaj si želite na osebnem ali poklicnem nivoju) in okrepi vašo željo za aktivnejše vključevanje v vseživljenjsko učenje ter nudi podporo pri doseganju ciljev.

Tina Strnad
Svetovalno središče Novo mesto

Srednješolski in višješolski programi

Keonec junija je izšla objava *Informacije o izvajanju izobraževanja odraslih v šolskem letu 2016/2017*, v kateri so objavljeni izvajalci osnovnošolskega izobraževanja odraslih in izvajalci gimnazij; izvajalci in programi nižjega in srednjega poklicnega, srednjega tehniškega oz. strokovnega izobraževanja, poklicno-tehniškega izobraževanja odraslih in enoletni programi poklicnih tečajev. Dokument nudi osnovne podatke o tem, kakšna je ponudba programov po regijah in tudi po tipu izobraževalnih ustanov na področju poklicnega in strokovnega izobraževanja odraslih. Poleg podatkov o srednješolskih programih vsebuje tudi podatke o programih priprav na preverjanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij, podatke o posebnih izobraževalnih programih za odrasle (Projektno učenje za mlajše odrasle - PUM-O, tuji jeziki, programi usposabljanja za življenjsko uspešnost UŽU ipd.) ter podatke o dejavnostih v podporo izobraževanju odraslih (svetovalna središča, središča za samostojno učenje, borze znanja) in podobno.

V praksi izobraževanja odraslih se triletni programi srednjega poklicnega izobraževanja nemalokrat izvedejo v dveh šolskih letih; programi štiriletnega srednjega strokovnega izobraževanja pa praviloma v treh šolskih letih. Število let izobraževanja je odvisno tudi od predhodne izobrazbe in izdelanega individualnega izobraževalnega načrta.

Za odrasle z zaključeno štiriletno srednjo šolo ali vsaj z zaključenim zadnjim letnikom programa srednjega strokovnega izobraževanja in tudi za tiste, ki imajo zaključen četrti letnik gimnazije in niso opravili mature ter tudi za vse, ki kljub opravljeni maturi razmišljajo o pridobitvi poklicne mature, so zanimivi **programi poklicnih tečajev**. Le-ti omogočajo spremembo poklica v enem samem šolskem letu. Drugo možnost ponuja **maturitetni tečaj**, ki omogoča pripravo na opravljanje splošne mature. Poleg tega pa osebe, ki so ali bodo v letu, v katerem bodo opravljale splošno maturo, dopolnile najmanj

21 let, lahko pristopijo k opravljanju le-te brez obiskovanja maturitetnega tečaja ali drugih programov izobraževanja.

Odrasli z zaključeno triletno srednjo poklicno šolo lahko nadgradijo stopnjo izobrazbe v (največkrat) dveletnih **programih poklicno-tehniškega izobraževanja** (PTI). Njihova posebnost je, da je kot vpisni pogoj navedena določena smer poklicne izobrazbe, v nekaterih primerih pa je navedeno tudi število let delovnih izkušenj. Tako za programe triletnega srednjega poklicnega izobraževanja kot za programe štiriletnega srednjega strokovnega in tudi dveletnega poklicno-tehniškega izobraževanja pa velja, da je za vpis pri nekaterih potrebno izpolnjevati določene zdravstvene zahteve ali celo opraviti preizkus posebnih nadarjenosti znanja oziroma sposobnosti.

Prenovljeni srednješolski programi omogočajo tudi možnost pridobitve **nacionalne poklicne kvalifikacije (NPK)**, in to celo v primerih, ko posameznik formalnega šolanja ne zaključí v celoti. Posamezni izobraževalni programi namreč določajo, kateri strokovni moduli omogočajo potrditev poklicnega znanja pred komisijo za nacionalne poklicne kvalifikacije. NPK namreč predstavlja formalno priznano usposobljenost, ki je potrebna za opravljanje določenega poklica. Zajeten seznam 184 preverjanj in potrjevanj NPK, vključno z izvajalci preverjanj, je objavljen na zadnjih straneh Informacije.

Odrasli, ki so šolanje zaključili s splošno maturo, poklicno maturo (ali zaključnim izpitom oz. diplomom pred letom 2002) in tudi tisti, ki so opravili mojstrski, delovodski oz. poslovodski izpit – in imajo obenem tri leta delovnih izkušenj ter opravljen preizkus znanja iz slovenščine in matematike ali tujega jezika na ravni poklicne mature, – lahko z izobraževanjem nadaljujejo **na ravni višjega strokovnega izobraževanja**. Za vpis v nekatere višješolske programe se zahteva še opravljen preizkus posebne nadarjenosti oziroma psihofizične sposobnosti. Programi se tudi kot izobraževanje odraslih praviloma izvedejo v dveh študijskih letih. Diploma višje strokovne šole pomeni raven izobrazbe 6/1. Ponovno velja, da imajo – v primeru omejitve mest – prednost pri vpisu v redni študij kandidati, ki pred tem še niso bili vpisani v redni študij višjega strokovnega ali visokošolskega izobraževanja v Sloveniji. Prav tako se ne morejo vpisati v redni študij višjega strokovnega izobraževanja kandidati, ki so že bili tri leta vpisani v študijski program visokega šolstva. Poudarili pa bi, da ni starostnih omejitev za vpis; prav tako se lahko v redni študij prijavijo tudi zaposleni kandidati, ki pa ne morejo uveljavljati drugih pravic in ugodnosti iz naslova statusa.

Če imate kakršnokoli vprašanje, povezano z možnostmi vpisa v srednje ali višješolsko izobraževanje odraslih, se lahko obrnete na vam najbližje svetovalno središče za izobraževanje odraslih (kontakti so navedeni na zadnji strani časopisa) ali se neposredno oglasite na izbrani izobraževalni organizaciji (kontakte najdete v navedenih razpisih oziroma **Informacijah**). Svetovalci bomo odrasle še naprej opogumljali k vključitvi v izobraževanje.

Alenka Sagadin Mlinarič
Svetovalno središče Maribor

Koristni spletni naslovi za programe srednješolskega in višješolskega izobraževanja odraslih:

- *Informacije o izvajanju izobraževanja odraslih v šolskem letu 2016/2017:*
http://www.mizs.gov.si/fileadmin/mizs.gov.si/pageuploads/podrocje/odrasli/Razpis_16-17/Informacije_2016-17_novo_10_8_16.pdf
- *Seznam srednješolskih programov na portalu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport:*
<http://eportal.mss.edus.si/msswww/programi2015/programi/index.htm>
- *Razpis za vpis v višje strokovno izobraževanje v študijskem letu 2016/2017:*
http://arhiv.mm.gov.si/mss/Razpis_za_vpis_visje_16_17pop.pdf

Visokošolsko izobraževanje odraslih

Preden se odločite za študij

Razmislek o študiju je povezan z vprašanji: Kaj si res želim? V čem sem res dober/dobra? Kaj bi me v življenju veselilo početi? Izbira študijskega programa pa je povezana tudi z odgovori na vprašanja: Kako je z omejitvami vpisa? Koliko točk je bilo potrebnih za vpis v določen študijski program? Kako je z možnostjo zaposlitve po končanem študiju? Pri izbiri študijskega programa preglejte **Razpis za vpis v dodiplomske in enovite magistrske študijske programe v letu 2016/2017**. V njem najdete široko paleto možnosti študija: poleg javnih koncesioniranih (s strani države plačanih) dodiplomskih programov Univerz v Ljubljani, v Mariboru, na Primorskem, v Novi Gorici, in samostojnih študijskih zavodov, ki ponujajo redni in izredni študij, najdete tudi ponudbo ne-koncesioniranih dodiplomskih programov zasebnih samostojnih visokošolskih zavodov. Ker ti študijski programi niso plačani s strani države, se tako za redni kot za izredni študij plačuje šolnina. Ob tako široki paleti možnosti tako krajevno kot vsebinsko, boste zagotovo našli primeren študijski program.

Tristopenjski študij

Visokošolski študij je razdeljen na tri stopnje: diplomska, magistrska in doktorska stopnja. Diplomska stopnja (1. stopnja) je razdeljena na visokošolski strokovni program in univerzitetni program. Namenjena je pridobivanju večših in znanj, pomembnih za uspešen vstop v svet dela. Obe vrsti študijskega programa trajata 3 leta (razen izjem). Krajši študijski programi pomenijo hitrejšo pot do zaposlitve. Magistrski študij (2. stopnja) traja dve leti (razen izjem). Namenjen je nadaljnjemu poglobljanju študija 1. stopnje ali dopolnitvi znanja z drugim področjem študija (možna je kombinacija disciplin). Diplomant 2. stopnje je pripravljen za vstop na trg dela ali za nadaljevanje študija in samostojno raziskovanje na doktorski ravni (3. stopnja).

Prehodnost med programi in stopnjami

Med različnimi programi in stopnjami je možna sprememba študija na isti stopnji. Možna je prehodnost med višješolskimi programi in programi 1. stopnje kot tudi prehodi na drugo študijsko področje na višji stopnji od že do-

Več informacij o visokošolskih programih in fakultetah:
<http://portal.evs.gov.si/>

sežene, ob upoštevanju meril za prehodnost, ki so zapisana v razpisnih pogojih. V primeru, da študent želi po prvi stopnji zamenjati strokovno področje, lahko fakulteta za vpis na 2. stopnjo zahteva do največ 60 KT točk diferencialnih obveznosti, torej eno dodatno leto študija.

Vpis na univerzitetne programe tudi s poklicno maturo in 5. predmetom

Veliko visokošolskih zavodov v šolskem letu 2016/2017 ponuja možnost vpisa na univerzitetne študijske programe 1. stopnje kandidatom, ki so zaključili izobraževanje s poklicno maturo in imajo opravljen s strani posameznih fakultet zahtevani 5. predmet v okviru splošne mature. Za izračun točk je potrebno upoštevati Sklep o pravilih za pretvorbo ocen srednješolske izobrazbe pri izračunu točk ob omejitvi vpisa, z dne 29.1. 2016.

Pogosta vprašanja

- **Ali obstaja starostna omejitev za vpis v redne in izredne visokošolske študijske programe?** Ne, za vpis v redne ali izredne visokošolske študijske programe ni starostne omejitve.
- **Ali se lahko tudi zaposleni kandidat prijavi za redni študij?** Zaposleni kandidat se lahko prijavi za redni študij, vendar kot zaposleni nima pravic, ki izhajajo iz statusa študenta.
- **Kolikokrat lahko študent v času študija ponavlja letnik ali spremeni študijski program?** Študent lahko enkrat v času študija ponavlja letnik ali spremeni študijski program ali smer v rednem načinu študija, potem se lahko izobražuje samo v izrednem načinu študija, ki pa je plačljiv.

Mojca Sikošek Penko
Svetovalno središče Ljubljana

Suzana Markovič:

Izjava

Po vrnitvi z zdravljenja sem postala takoj aktivna. Ker imam delovne omejitve in zaključeno samo šolo konfekcionar 1, za mene pač ni vsako delo, zato sem potrebovala svetovanje. Svetovalka na Zavodu za zaposlovanje me je napotila na tečaj računalništva, poleg tega pa sem se na ljudski univerzi vključila v svetovanje v okviru projekta GOAL, ki ga izvaja Središče ISIO Velenje. Po opravljenem računalniškem tečaju sem skupaj s svetovalko Biserko naredila načrt nadaljnjega izobraževanja. Jeseni se bom vključila v tečaj nemškega jezika in pa v postopek za pridobitev NPK

knjigovodstvo. Imam cilje, ki si jih želim ustvariti in vem, da mi bo uspelo, saj imam močno voljo in odlično svetovanje. Še vedno obiskujem svetovalno središče, saj je ga. Biserka vedno na razpolago in nas vedno pričaka z nasmehom in pozitivnostjo.

Neformalno učenje in vrednotenje neformalno pridobljenih znanj in spretnosti

V današnjem svetu hitrih sprememb pridobljeno znanje vse hitreje zastara. Zato potreba po vseživljenjskem učenju stopa vse bolj v ospredje. Neformalno učenje ponuja nešteto možnosti za hitro prilagajanje na spremembe v okolju, prožno sledi novim potrebam ter formalno učenje pomembno dopolnjuje. Kar se naučimo v formalnih okoljih, je namreč samo del potrebnega znanja in spretnosti za aktivno sodelovanje v sodobni družbi.

Neformalno izobraževanje za odrasle, ki se izvaja v obliki usposabljanj, tečajev, delavnic, seminarjev, predavanj, nudijo izobraževalne organizacije pa tudi različna društva, muzeji, knjižnice ipd. Ponudba je zelo pestra, pregled nad njo pa na nacionalni ravni omogoča spletna stran Andragoškega centra Slovenije **Kam po znanje**. V letu 2016 je več **brezplačnih javnoveljavnih neformalnih programov** namenjenih predvsem skupini brezposelnih (program namenjen mladim PUM-O in programi usposabljanja za življenjsko uspešnost manj izobraženih UŽU), ostali pa lahko brezplačne možnosti za uresničitev svoje želje po znanju najdejo v **študijskih krožkih**, različnih **medgeneracijskih delavnicah** ter dogodkih, ki se odvijajo v okviru **Borze znanja** in vsakoletnega **Tedna vseživljenjskega učenja**. Upokojencem in posameznikom, ki se bližajo upokojitvi je na voljo bogata ponudba znanja, ki se skozi prijetno družjenje pretaka po **Univerzah za tretje življenjsko obdobje**. Ker se ponudba in možnosti od kraja do kraja zelo razlikujejo vam za lažjo izbiro pravih neformalnih programov v lokalnem okolju na pomoč priskočimo v mreži svetovalnih središč – središč ISIO, kjer zbiramo podatke o plačljivih in brezplačnih neformalnih izobraževalnih programih na regionalni ravni.

Znanje, ki ga pridobimo skozi neformalno (pa tudi priložnostno) učenje žal pogosto podcenjujemo, obenem pa pomenijo neprepoznana in neizrabljena znanja in spretnosti veliko izgubo tako za posameznika kot celotno družbo. Svetovalna središča posameznikom nudimo brezplačno možnost **ugotavljanja in vrednotenja znanj in kompetenc**, s čimer si lahko okrepijo konkurenčnost na trgu dela, skrajšajo pot do pridobitve formalne izobrazbe, izberejo

Neformalno izobraževanje:

- Pregled ponudbe izobraževanja odraslih (zajema tudi neformalno izobraževanje) »Kam po znanje«: <http://pregled.acs.si/>
- Študijski krožki: <http://sk.acs.si/>
- Borze znanja: <http://www.borzaznanja.si>

Ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja:

- Informacije o vrednotenju neformalno pridobljenega znanja: <http://vpnz.acs.si/portal/>
- Informacije o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah: www.nrpslo.org in www.npk.si
- Informacije o orodju NEFIKS: www.nefiks.si/

ustrezno NPK ali opravijo poglobljen premislek o lastnih dosežkih, okrepijo samopodobo in sistematično začrtajo nadaljnjo izobraževalno-poklicno pot.

Na poklicnem področju ima osrednjo vlogo pri priznavanju neformalnih znanj v Sloveniji **certifikatni sistem NPK**. Postopek omogoča polnoletnim osebam, da si pridobijo javnoveljavno listino za spretnosti in znanje, ki so jih pridobili zunaj šolskega sistema. Tako pridejo po najkrajši poti do novega poklica. Za mlade se je uveljavilo orodje za beleženje (in posledično možno priznavanje) neformalno pridobljenega znanja z imenom **NEFIKS** – neformalni indeks izobraževanja.

Ker predstavljata neformalno učenje in priznavanje njegovih rezultatov pomemben potencial, jima v mreži svetovalnih središč za izobraževanje odraslih namenjamo veliko pozornosti. Pri nas lahko prejmete informacije o možnostih organiziranega neformalnega izobraževanja v vašem kraju, odkrijete in ovrednotite svoje skrito znanje ter spoznate možnosti za njegovo uradno priznanje.

Erika Švara
Svetovalno središče Postojna

Svetovanje za zaposlene:

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport in Evropski socialni sklad financirata **svetovalno dejavnost za zaposlene v letih 2016–2022**. Dejavnost svetovanja je namenjena vsem zaposlenim, še posebej tistim, ki potrebujejo dodatna usposabljanja, kvalifikacije ali prekvalifikacije, zaradi potreb na delovnem mestu in trgu dela.

Odrasli se lahko v svetovanje vključite pred vključitvijo v izobraževanje (pomoč pri izbiri za vas ustreznega izo-

braževanja), med in po končanem izobraževanju oziroma usposabljanju. Imeli boste tudi možnost ugotavljanja in vrednotenja vašega neformalno pridobljenega znanja. Deležni boste kakovostne, strokovne in poglobljene svetovalne obravnave, ki vam bo omogočila načrtovanje vašega nadaljnjega izobraževanja in kariere.

Več informacij o svetovalni dejavnosti za zaposlene najdete na spletni strani <http://isio.acs.si/zaposleni>.

Medgeneracijsko učenje, nove priložnosti za povezovanje generacij

Če je dolgo časa veljalo, da je medgeneracijsko sodelovanje nekaj samoumevnega, saj se je prenos znanja in veščin med generacijami dogajal znotraj družine, je danes povsem drugače. Demografske, ekonomske in socialne spremembe so prebudile nove izzive na področju medgeneracijskega učenja in s tem potrebe po načrtnem in organiziranem sodelovanju med generacijami. Vse več je starejšega prebivalstva, spreminja se struktura družine (manj je razširjenih družin in več je enostarševskih družin, oba polno zaposlena starša, prostorska ločenost starejših in mlajših) kar vpliva na to, da je manj stikov med starejšimi in mlajšimi. Prav tako današnji hiter tempo življenja zavira stik in sodelovanje med generacijami. Zaradi generacijskih razlik lahko prihaja do težav v komunikaciji med starejšimi in mlajšimi, nespoštovanja in nestrpnosti med generacijami (zaradi različnega načina dela ter življenjskih ciljev), nasprotju vrednot in miselnosti, težavah v odnosu med mlajšimi vodji in starejšimi podrejenimi.

Vsaka generacija prinaša s seboj svoje značilnosti, prednosti in slabosti, znanja in veščine: **Generacija veteranov** (rojeni v obdobju od 1922 – 1945) je praviloma nagnjena k delu, pravilom, spoštujejo avtoritete in cenijo red; Otroci blaginje (rojeni v obdobju od 1946 do 1960) so ubogljivi in pridni, usmerjeni predvsem k materialnim dobrinam; pripadniki **Generacije X** (rojeni v obdobju od 1961 do 1980) so podjetni, samostojni, usmerjeni v rezultat, spretni v komunikaciji; **Generacija Y** (rojeni v obdobju od 1981 do 2000) je samozavestna, samozadostna in inovativna, pričakujejo hitre rezultate in nagrade, sposobni so opravljati več nalog hkrati; pripadniki **Generacije Z** (rojeni po letu 2001) pa imajo zelo različne interese, veliko časa preživijo na spletu in si prizadevajo za ustvarjalnost.

Medgeneracijsko učenje vključuje znanja, izkušnje in informacije med generacijami, s ciljem povezati jih v vzajemno koristne dejavnosti, ki spodbujajo razumevanje in spoštovanje med generacijami. To vlogo v veliki meri prevzemajo že vzpostavljeni **centri medgeneracijskega učenja** in sodelovanja, ki s svojimi, večinoma brezplačnimi programi, spodbujajo mlajše in starejše k premagovanju stereotipov in graditvi socialnih omrežij. Programi zagotavljajo stalno izmenjavo znanja in izkušenj med generacijami, ki prinašajo obojestransko korist, pri čemer je pomembno tudi sodelovanje ter zagotavljanje pomoči drug drugemu. Glavni namen medgeneracijskih programov je prenos znanja starejših na mlajše, kjer starejši delujejo kot mentorji, v obvladovanju novih tehnologij pa so mladi tisti, ki starejše uvajajo predvsem v svet računalništva, kjer so najbolj zaželena taka znanja, ki jih starejši lahko takoj prenesejo v vsakdanje življenje (uporaba e-pošte, spletne klepetalnice, socialna omrežja, ...). Programi, ki se oblikujejo glede na interese in želje uporabnikov, so načrtovani in organizirani z namenom, da se več generacij uči skupaj, sodeluje in tako ustvarja novo znanje.

Medgeneracijski centri v različnih oblikah delujejo v vseh slovenskih regijah in so kraj srečevanja, sodelovanja in povezovanja. Delujejo v okviru različnih organizacij, ljudskih univerz, društev, zvez in zavodov. Izvedba dejavnosti pa temelji na medgeneracijskem prostovoljstvu.

Vključevanje v medgeneracijske aktivnosti zagotavlja občutek sprejetosti in smiselnosti, ohranja in širi socialno mrežo, krepi strpnost in solidarnost, prinaša novo kvaliteto življenja in vodi do kakovostnega osebnostnega razvoja in medčloveškega sožitja.

Lea Zlodej
Svetovalno središče Gorenjska

Možnosti sofinanciranja izobraževanja odraslih

Mnogo odraslih se pri svoji odločitvi za izobraževanje sooči z vprašanjem, kako ga financirati, saj so stroški šolnin in drugi stroški visoki ter jih sami pogosto ne zmorejo plačati. Možnosti sofinanciranja izobraževanja so tudi za odrasle udeležence in te vam v nadaljevanju tudi predstavljamo.

1. Programi Zavoda RS za zaposlovanje za brezposelne (ZRSZ)

Zavod nudi široko paleto **neformalnih izobraževanj usposabljanj** za večjo zaposljivost brezposelnih. Nekateri od njih so namenjeni starejšim in dalj časa brezposelnim, v druge se lahko vključijo tudi brezposelni, ki so prijavljeni na

ZRSZ krajši čas. Brezposelni se lahko vključijo v programe:

- Priprave na nacionalne in temeljne poklicne kvalifikacije (NPK/TPK);
- Neformalno izobraževanje in usposabljanje;
- Zmorem, ker znam;
- Usposabljanje na delovnem mestu;
- Delovni preizkus 2016.

Od formalnih programov Zavod sofinancira dokončanje osnovne šole.

Vsi programi so podrobneje opisani na tej povezavi: http://www.ess.gov.si/iskalci_zaposlitve/programi/usposabljanje_in_izobrazevanje.

Posebna pozornost je namenjena **mladim brezposelnim**, saj je država izvaja ukrep **Jamstvo za mlade** ki nudi obsežno paleto različnih ukrepov za pomoč mladim za pridobitev zaposlitve, tudi programe izobraževanja in usposabljanja. Vsi so navedeni na povezavi: <http://www.junakizaposlovanja.si/jzm-ukrepi/>.

2. Štipendije

V Sloveniji imate možnost pridobiti naslednje štipendije:

- **Kadrovske štipendije** so namenjene povezovanju človeških virov in zaposlovalne sfere. Te štipendije so še posebej primerne za **odrasle udeležence formalnega izobraževanja, saj starost ni pogoj za njihovo pridobitev**. Informacije o njih najdete v **Izmenjevalnici** (www.sklad-kadri.si/si/izmenjevalnica), na spletnih straneh **regionalnih razvojnih agencij**, preko **objav delodajalcev**
- **Zoisove štipendije** se dodeljujejo kot **spodbuda za doseganje izjemnih dosežkov** in s tem ustvarjanje dodane vrednosti na področju znanja, raziskovanja, razvojne dejavnosti in umetnosti. Pridobijo jo lahko **dijaki, študenti ali udeleženci izobraževanja odraslih**. Več informacij si lahko pogledate na naslovu www.sklad-kadri.si/si/stipendije/zois
- **Državne štipendije** dodeljujejo Centri za socialno delo. Več informacij dobite na spletni strani: http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/trg_dela_in_zaposlovanje/stipendije/drzavne_stipendije/
- **Štipendije za deficitarne poklice** so namenjene udeležencem 1. letnika srednjega poklicnega izobraževanja za poklice, ki so vsako leto na seznamu deficitarnih poklicev. Več informacij je na voljo: <http://www.sklad-kadri.si/si/stipendije/deficitarne/>
- Poleg opisanih je možno pridobiti tudi druge šti-

Od 15. septembra ima Andragoški center Slovenije (ACS) odprt Razpis za Priznanja za promocijo učenja in znanja odraslih za leto 2016. Vabimo vas, da vse, ki v svojem okolju prepoznate posameznika, društvo, skupino ali ustanovo, podjetje, lokalno skupnost, ki bi jim priznanje dalo potrditev za dosedanje učenje in delo na področju vseživljenjskega učenja ter spodbudo za naprej, da jih predlagate za priznanje. Več o razpisu preberite na <http://tvu.acs.si/priznanja> – razpis je odprt do 14. oktobra 2016. Zgodbe dosedanjih dobitnikov priznanj najdete na strani <http://tvu.acs.si/priznanja/dobitniki>.

pendije: za izobraževanje v tujini, za izobraževanje tujih državljanov v Sloveniji, občinske, za študij zamejcev in Slovencev po svetu v Sloveniji in štipendije državnih organov. Informacije o le teh najdete na www.sklad-kadri.si pod zavihkom **ŠTIPENDIJE**.

3. Sofinanciranje šolnin za dvig izobrazbene ravni

Pričakujemo razpis za **sofinanciranje šolnin za odrasle**, ki so vključeni v **programe formalnega izobraževanja**. Namen razpisa bo dvigniti raven izobrazbe in poklicne kompetence odraslih, predvsem manj usposobljenih in nižje izobraženih ter starejših od 45 let. Več informacij o razpisu boste dobili na spletni strani **Javnega sklada za razvoj kadrov in štipendije** (<http://www.sklad-kadri.si/>) in pa tudi v vseh **svetovnih središčih za izobraževanje odraslih**, katerih kontaktne podatke najdete na zadnji strani časopisa.

Andreja Dobrovoljc
Andragoški center Slovenije

Status udeleženca v izobraževanju odraslih:

Z vpisom v programe izobraževanja odraslih pridobite **status udeleženca v izobraževanju odraslih**, iz katerega po Zakonu o izobraževanju odraslih izhajajo nekatere pravice: do strokovno organiziranega izobraževanja, do izobraževalnega dopusta in druge pravice, določene z drugimi predpisi ali kolektivnimi pogodbami. Udeleženci izobraževanja odraslih, ki se izobražujejo po javnoveljavnih programih osnovnošolskega, poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja in so mlajši od 27 let, pa imajo nekatere pravice enake kot dijaki oz. študenti v rednem izobraževanju (npr. zdravstveno zavarovanje, prevozi,...). Status udeleženca v izobraževanju odraslih preneha, ko udeleženec uspešno konča izobraževanje ali z izpisom iz tega izobraževanja.

KOLOFON

INFO ISIO 2016 –2017: Urednici: mag. Andreja Dobrovoljc in mag. Tanja Vilič Klenovšek, Andragoški center Slovenije (ACS). Časopis je nastal v okviru dejavnosti središč ISIO. Avtorji prispevkov: sodelavci središč ISIO in sodelavki ACS. Fotografije: arhivi središč ISIO in ACS. Oblikovanje in prelom: Irena Hlede, Pro anima d.o.o. Naklada: 5.140 izvodov. Izdano: september 2016. ISSN 2232-5077 (tiskana izdaja). ISSN 2232-5085 (spletna izdaja).

Svetovalna središča za izobraževanje odraslih – središča ISIO

Svetovalna središča za izobraževanje odraslih – središča ISIO nudijo brezplačno svetovalno podporo vsem odraslim, **ki se želite vključiti** v različne formalne in neformalne oblike izobraževanja, vsem, **ki se že izobražujete**, pa potrebujete kakršen koli nasvet ali pomoč v zvezi z vašim izobraževanjem in načrtovanjem kariere, pa tudi vsem, **ki ste izobraževanje že zaključili** in se sprašujete: »Kaj pa zdaj?«

V Sloveniji deluje mreža **14 svetovalnih središč za izobraževanje odraslih** pod strokovnim vodstvom Andragoškega centra Slovenije. V njih vas pričakujejo prijazni in strokovno usposobljeni svetovalci in svetovalke za področje izobraževanja odraslih. Svetovanje poteka v prijetnem okolju, zagotavljamo nepristranskost in zaupnost. Skozi enega ali več razgovorov se z vami pogovarjajo in vam svetujejo:

- pri **odločanju za izbiro vrste izobraževanja in učenja**;
- pri **načrtovanju osebne in poklicne kariere**;
- pri **vrednotenju vaših sposobnosti, izkušenj in znanj** – z razgovorom in s pomočjo različnih svetovalnih pripomočkov;

- pri **premagovanju učnih in drugih težav ter ovir, ki so povezane z izobraževanjem**;
- pri **načrtovanju in spremljanju vašega učenja**;
- po **zaključnem izobraževanju** – kako poiskati delodajalca in kako mu učinkovito predstaviti svoje znanje, izkušnje in zmožnosti.

Obisk v svetovalnem središču je za uporabnike brezplačen, saj dejavnost svetovalnih središč podpirajo in financirajo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter nekatere lokalne skupnosti. Poleg svetovanja na sedežu središča (na eni od ljudskih univerz v regiji) svetovalci delujejo tudi v drugih krajih, kjer so dostopni na določen dan, ob določenem času. Vse informacije o tem najdete na navedenih naslovih v spodnjem okvirčku. Informacijo, nasvet ali pomoč lahko poleg osebnega obiska poiščete tudi po telefonu ali elektronski pošti. Za osebni pogovor priložimo, da se nam najavite po telefonu. **Poiščite nas v svojem najbližjem svetovalnem središču. Pričakujemo vas!**

Alenka Grželj

Svetovalno središče Koper - Capodistria

Svetovalna središča za izobraževanje odraslih – središča ISIO

- 1 **Svetovalno središče Gorenjska, LU Jesenice**, Delavska ulica 1, Jesenice, tel: 04 583 38 09, www.lu-jesenice.net
- 2 **Regionalno Svetovalno središče Koper – Capodistria, LU Koper**, Cankarjeva 33, Koper, tel: 05 612 80 06, 040 469 521, www.lu-koper.si
- 3 **Svetovalno središče Koroška, MOCIS**, Partizanska 16, Slovenj Gradec, tel: 02 884 64 07, www.mocis.si
- 4 **Svetovalno središče Ljubljana, CDI Univerzum**, Grošljeva ulica 4, Ljubljana, tel: 01 510 22 70, www.cdi-univerzum.si
- 5 **Svetovalno središče Maribor, AZM – LU Maribor**, Maistrova ulica 5, Maribor, tel: 02 234 11 34, 041 372 273, www.azm-lu.si
- 6 **Svetovalno središče Murska Sobota, LU Murska Sobota**, Slomškova 33, Murska Sobota, tel: 02 536 15 76, 031 637 243 ali 02 536 15 60, www.lums.si
- 7 **Svetovalno središče Nova Gorica, LU Nova Gorica – LUNG**, Cankarjeva 8, Nova Gorica, tel: 05 335 31 19, 041 607 170, www.lung.si
- 8 **Svetovalno središče Novo mesto, RIC Novo mesto**, Topliška cesta 2, Novo mesto, tel: 07 393 45 52, 031 701 191, www.ric-nm.si
- 9 **Svetovalno središče Posavje, LU Krško**, Dalmatinova 6, Krško, tel: 07 488 11 70, 051 306 113, www.lukrsko.si
- 10 **Svetovalno središče Postojna, LU Postojna**, Ljubljanska c. 2, Postojna, tel: 05 721 12 89 (87), 031 379 944, www.lu-postojna.si
- 11 **Svetovalno središče Ptuj, LU Ptuj**, Mestni trg 2, Ptuj, tel: 02 749 21 55, www.lu-ptuj.si
- 12 **Svetovalno središče Velenje, LU Velenje**, Titov trg 2, Velenje, tel: 03 898 54 70, www.lu-velenje.si
- 13 **Svetovalno središče Zasavje, Zasavska LU**, Trg svobode 11a, Trbovlje, tel: 03 563 11 91, www.zlu-trbovlje.si
- 14 **Svetovalno središče Žalec, UPI – LU Žalec**, Ulica Ivanke Uranjek 6, Žalec, tel: 03 713 35 65, 041 699 260, www.upi.si

